

Montserrat Anguera i Soler

Vent de l'oest

ediciones**carena**

MONTSERRAT ANGUERA I SOLER

VENT DE L'OEST

Primera edició: abril de 2023

© Montserrat Anguera i Soler, 2023
© Ediciones Carena-Acidalia, 2023

Ediciones Carena-Acidalia
c/Alpens, 31-33
08014 Barcelona
T. 934 310 283
WWW.EDICIONESCARENA.COM
info@edicionscarena.com

Disseny de coberta: Sandra Jiménez
Imatge de coberta:
Maquetació: Raül Bellés

Supervisió: Jesús Martínez
WWW.REPORTEROJESUS.COM

ISBN 978-84-19136-52-7

Sota les sancions establertes per les lleis,
queden rigorosament prohibides, sense l'autorització
per escrit dels titulars del *copyright*, la reproducció total o parcial
d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment mecànic o electrònic,
actual o futur –incloent les fotocòpies i la difusió a través d'Internet–
i la distribució d'exemplars d'aquesta edició mitjançant lloguer o préstec públic.

*A l'estimada amiga Assumpta Clapés, mai oblidada,
sempre present en el meu record.*

L'amour est plus puissant pour nous élever
à Dieu que les pensées les plus sublimes.

EN PAT I LA MIREN

QUEIA UN SOL de plom i la Maria Engràcia estava intel·ligentment instal·lada escrivint damunt l'escriptori. L'habitació és àmplia sense excessos i les seves finestres, situades enfront del petit jardí, proporcionen una clara visibilitat i alhora el perfum de les flors que penetren i aromatitzen la cambra. En aquesta hora primerenca la noia gaudeix d'una claror agradable, sense sentir-se mortificada pel sol que més tard inundarà la cambra.

Les parets desapareixen darrere els llibres que contenen els mobles que l'envolten i que proporcionen un ambient càlid i amigable a l'entorn. En conjunt és una habitació que convida al recolliment i a l'estudi, així com al goig de gaudir de la lectura de bons autors; perquè la família és molt selectiva quant a literatura. Sí, tant en Patrici com la seva filla, Maria Engràcia, són molt aficionats a l'art i, en concret, a l'art literari.

Sí, l'estudi és en aquest moment una habitació fresca i còmoda que gaudeix d'una petita i enjogassada brisa que, de tant en tant, entra per l'àmplia finestra que dona al petit jardí.

La Maria Engràcia –per cert que li havien retallat el nom i tothom li deia Miren; sembla ser que en euskera vol dir Maria–

s'adreçava a la Sheila, la seva amiga irlandesa que havia conegut en una pelegrinació a Fàtima una vegada que hi va anar amb el seu pare.

I qui era aquesta Maria Engràcia amb un nom fals perquè no era el seu? Una noia de vint-i-dos anys, bonica, esvelta, amb ulls de color turquesa i cabell que en principi era ros però que se li havia anat enfosquint.

Era la filla del senyor Santolària, un home amable, agradable al tracte, i no tan sols a un tracte convencional, sinó que ho era *per se* per dir-ho d'alguna manera. Es va casar jove i aviat va néixer la Maria Engràcia; és per això que algú els ha pres per germans. Els qui estan al cap del carrer se n'estranyen i diuen: «aquesta gent té pa a l'ull, que no veuen que són pare i filla?». Però no és cap exageració i la veritat és que estan molt units, que es comprenen amb una simple mirada i que la memòria de l'estimada absent, la jove esposa i mare que els va deixar i va volar vers un cel nou quan va aparèixer la petita Miren, els envolta amb un estret llaç d'afecte i de record.

Viuen en una casa confortable de la part alta de la ciutat, on gaudeixen del privilegi de poder-se beneficiar d'un jardí i d'una bona vista, ja que la situació de la casa en un lloc una mica elevat els permet de veure, no la mar que banya les seves costes, però sí altres coses notables de la ciutat, edificis com la Sagrada Família, llocs destacats com el Tibidabo i Montjuïc...

Completen els habitants de la casa la Pietat que té cura de la cuina, però que marxa quan ja té preparat el dinar i embastat, com diu ella, el sopar; la resta la deixa en mans de l'Enriqueta, a qui tothom coneix per Queta. La Queta no és únicament una noia servicial, sinó que es pren la feina gairebé com a un fet vocacional; potser això és una exageració, però sempre està contenta, és una noia alegre, amb vitalitat, que raja honestat i que mai no ha sentit la feina com una càrrega, potser perquè

ha trobat una família tan maca, una casa on regna la pau i la concòrdia. Sembla que estigui descrivint el país de Xauxa o de les mil meravelles, però és així mateix; i l'aparició de la Maria Engràcia, aquell bebè que ja va néixer orfe de mare, va acabar d'encaterinar la Queta, la minyona dels Santolària, ara ja jubilada i vivint amb la seva germana que l'esperava amb candeletes. Estava cansada de viure sola, aïllada en un poble, lluny de la ciutat, lluny de l'Enriqueta, l'única família que li quedava. Ara a la casa Santolària hi ha la Pietat, que només hi va fins a les tres. Perquè ara el bebè s'ha convertit en una noia simpàtica, oberta, que en aquest moment està concentrada escrivint unes lletres a una amiga que va conèixer anys enrere en un viatge a Portugal, el país veí, concretament a Fàtima. L'habitació on està instal·lada en aquest moment és l'estudi, una cambra amb les parets cobertes de llibres on s'hi pot llegir còmodament en una de les còmodes butaques ben proveïdes de llums, que als vespres frescos acullen agradablement els bons lectors, perquè tant el pare com la filla hi són addictes. Són molt selectius i gaudeixen dels seus autors preferits.

La Queta, que volta per allà, sempre atenta, diu:

—Bon dia, senyor, busca la senyoreta? És a l'estudi.

—Gràcies.

La Queta, que ja no hi treballa, ha vingut uns dies per ajudar la Miren perquè la Pietat està de baixa; sembla que té la grip o almenys un fort refredat i s'ha hagut de quedar a casa. Ara és ella qui treballa a casa dels Santolària, hi va cada dia de deu a tres per fer la neteja i el dinar, alhora que deixa una mica preparat el sopar, no sempre, perquè a la Miren li agrada improvisar; diu que si no es té talent per fer un sopar sorpresa, més val plegar. Li agrada explorar la nevera i construir un edifici amb els elements que hi troba: un edifici fet de petites coses variades de diferents colors, verd com l'enciam, vermell com el tomàquet, blanc com

els espàrrecs, olives de color verd o negre i tot allò que pugui complaure a la vista i al paladar. Que ofereixi color i bon sabor, que sigui saborós, és clar.

Però ara no es tracta de res d'això; ara són les deu d'un bell matí d'estiu i es disposa a escriure a Irlanda.

Un lleuger truc fa alçar el cap a la Miren.

—Bon dia, pare.

—Bon dia, filla.

—Endevina a qui estic escrivint.

—No domino el món de les endevinalles.

—Aquesta no és gens difícil. Quantes amigues tinc que visquin lluny?

—Ah, és una amiga! Això ja és una pista.

—I te l'he regalat.

—Gràcies.

En Patrici, que en moltes ocasions sembla que actui més com un germà gran que no pas com un pare, repassa mentalment una llista de les amigues de la seva filla.

—No recordo cap amiga llunyana.

—Ah no? Rumia, rumia, utilitza la substància grisa.

—Ara fas de Poirot? T'he atrapat, llegeixes llibres de lladres i serenos!

—I tu també. Has caigut en la teva pròpia trampa.

—Jo?

—Acabes d'esmentar en Poirot, de què el coneixes?

—*Mea culpa, mea culpa, mea màxima culpa.*

—Està bé, absolt. Però no ho faci's servir d'excusa i t'escapis per la tangent. De què parlàvem?

—Ah sí, d'una amiga que viu lluny. Serà, serà... Qui pot ser? No trobo ningú, vols dir que no te l'has inventat?

—No tinc tanta imaginació. Ja m'agradaria.

—I què en faries?

—Que què en faria? Moltes coses.
—Per exemple...
—Escriure.
—Ah, vols emular en Poirot.
—Què hi té a veure aquest personatge? He ensopegat amb ell en una novel·la que em va deixar la Martina. I prou.
—Només una vegada i prou?
—Només una vegada.
—Doncs sí que et va fer efecte.
—Em va cridar l'atenció la seva mania i fixació en les formes geomètriques.
—Així que no el vols prendre per model.
—Ni pensar-hi... Amb tots els respectes, però això ens ha allunyat del tema. Et vols esmunyir, però no t'escaparàs. A qui escrivia?
—Quan t'he interromput?
—Sí, però ara ja no. Rumia.
Vibra el so del telèfon.
—Vaja, una altra interrupció.
En Patrici aixeca les mans obertes com mostrant que és innocent, aquesta vegada la interrupció no és seva.
Després d'uns moments de conversa, deixa el telèfon i anuncia:
—Ho lamento, però la solució s'haurà d'ajornar.
—Quina solució?
—La de l'endevinalla, però he de marxar de seguida, és imprescindible.
—És clar, ja continuarem en un altre moment. Ho apunto, no te n'escaparàs.
La Miren torna a situar-se a Irlanda i continua en la seva tasca, però no per una llarga estona, perquè el telèfon torna a trucar i, després d'uns moments de conversa, desa el paper que estava

utilitzant en un calaix i s'aixeca disposada a sortir de casa. La reclamen i ella mai no fa el sord quan la necessiten.

A fora la ciutat es rostia i la noia va tenir sort de trobar un taxi climatitzat i encaminar-se a l'avinguda del Paral·lel. Els vianants caminaven d'esma cercant la protecció dels arbres que, sortosament en aquella estació, eren frondosos i acollidors.

La calor era enutjosa, però el dia és magnífic i la verdor i la frondositat dels arbres que enribetaven les voreres eren esplèndides i refrescants.

ÚLTIMA LÀMINA D'UN ÀLBUM

LA DANIELA i la Tiana caminen per l'anomenada Baixada de la Presó, prop de la plaça de Sant Jaume. Han estat a l'edifici on s'acumulen els objectes perduts i on els ciutadans desesperats van a la recerca d'allò que en arribar a casa no troben; ho han perdut? els han robat? A la Tiana, una vegada, li van prendre una cosa tan rara com unes ulleres de sol graduades dins un estoig molt elegant. Li havien costat molt cares perquè havia anat a un òptic que li havia recomanat l'oftalmòleg, sens dubte per tal de cobrar una comissió. I com és possible que robessin una cosa que probablement els lladres no podran utilitzar? El cas és que la Tiana duia la motxilla plena fins dalt perquè havia anat de compres i dalt de tot hi havia el bell estoig amb les ulleres, un estoig molt singular que devia semblar una mena de butlleta o d'algun lloc que contenia diners. I li va volar! Va tenir un disgust! I ara és la Daniela la perjudicada.

Tot parlant ha sortit la qüestió i de seguida la Tiana li ha dit:

—Anem a objectes perduts.

—Vols dir?

—Val la pena provar-ho, el no ja el tenim, jo una vegada m'hi vaig trobar.

—I vas tenir èxit? Ho vas recuperar?

—No.

—Així doncs, no cal que hi anem. Per què perdre el temps?

—No se sap mai, hi ha gent que ha trobat el que buscava, coses que li han caigut sense adonar-se'n o que s'havien deixat oblidades.

—Jo sempre m'oblido el paraigua.

—Ho veus? Això volia dir.

I mig convençuda hi van anar, però tampoc no van tenir sort, van sortir amb les mans buides.

Al cap d'un silenci la Daniela s'interessa per la Ivonne.

—En saps alguna cosa?

—No, la veritat és que la tinc una mica oblidada.

—Te'n vas cansar, oi?

—Confesso que sí.

—Pobra noia! Però vas aguantar molt, has tingut molta paciència.

—Pobra noia, sí, però s'ho va buscar.

—I es va quedar sense marit i sense germana.

—Tampoc és normal dedicar-se amb tanta exclusivitat a una persona.

—I això que de primer no la podia veure ni en pintura.

—Va ser el xoc.

—Quin xoc?

—El que va rebre en sentir el brot de tendresa quan li vaig posar la Sara als braços perquè jo havia d'anar a obrir la porta.

—És estrany.

—Sí, va ser un efecte fulminant.

Durant uns moments rumien silenciosament la importància d'aquests efectes.

—Rememorant aquest escenari penso que jo t'hi vaig portar.

—I ben feliç que hi vaig ser.

—Me n'alegro, però el desenllaç no ho ha estat gaire, almenys per la Ivonne.

—Però sí per la petita, per la Sara.

—Sí que ho és de feliç, i més ara amb tres fills preciosos.

—Em sembla que et sents com una àvia d'aquestes criatures.

—A la Tiana se li escapa una rialla.

—No tant, no tant.

Després d'un silenci la Tiana diu entre un sospir, com pensant en veu alta:

—Qui hi deu viure en aquelles parets? Segurament ningú, a ningú no li fa gràcia d'habitar en una casa on hi ha hagut un crim.¹

—Doncs em sembla que t'equivoques. Dijous hi vaig passar per davant i vaig veure que hi feien obres.

—Vols dir que la tiren a terra?

—Això no ho he dit. Potser només hi fan reformes.

—Reformes? Si aquella casa és perfecta.

—Potser els nous estadants tenen un gust diferent, altres projectes, un nou estil...

—Què hi pot haver millor que una casa bonica, ben conservada, elegant, acollidora...

La Tiana resta en silenci, no ho acaba d'entendre.

Les dues amigues van caminant pel carrer de Còrsega gaudint de la mitja penombra que s'estén per la ciutat, una ciutat que comença a il·luminar-se amb llums de tots colors segons el gust dels dissenyadors dels anuncis que s'ofereixen per tot arreu. Però hi ha una altra lluminària, que cobreix un horitzó que apareixeria fosc, sense una pà·l·lida blancor d'aquesta lluna i sense unes estrelles que fan pampallugues com si fessin l'ullet.

---

¹ Vegeu *El bes* (Ediciones Carena, 2021).

INSEGURETAT

LA MARINA ALBANELL obre la porta del pis, un tercer d'un l'edifici del Paral·lel, a la seva amiga Miren que acaba de trucar. L'edifici és un record del Noucentisme i llueix en un dels seus murs una figura representativa d'aquesta època.

—Què passa, Mar, és la teva mare?

—No, sortosament està bé o mig bé, vull dir delicada com sempre, però no, va fent.

—La meva amiga de Santander diu que nosaltres, els catalans, sempre anem fent.

—Ja té raó, ja.

—No és el que tu penses, ella es refereix a l'ús i superús que fem del verb *fer*. I té raó.

—Vols dir? No m'hi havia fixat.

—M'alegro que la teva mare estigui bé, ja que tu tens la sort de conservar-la. I doncs, de què es tracta?

—He rebut una carta del gas i no entenc què volen.

—I per això tantes presses? Em creia que es cremava la casa. De seguida t'espantes.

—Vols dir que m'ofego en un got d'aigua, però en aquests temps, amb tantes estafes, sobretot quan en un pis només hi ha

—Una amiga una mica crescuteta.

—Però sempre jove.

L'Agnès té un tarannà molt diferent del de la seva filla. És tranquil·la, procura prendre's les coses amb calma i, a vegades, pateix en veure com la Marina es preocupa per qualsevol cosa, per més que ella procura dissimular les molèsties que es presenten i li vol estalviar a la seva filla una preocupació més de les que ja té.

—La Marina és massa patidora, jo prou li dic: «no t'encapar-ris, tot es resol si mantens el cap serè, no te l'escalfis pensant i pensant».

—Ella em diu: «no em contestis com feia el pare».

—I què deia el pare? —inquireix la Miren.

L'Agnès diu, mig rient i mig nostàlgica recordant el seu marit: «hi ha més dies que llonganisses».

—Suposo que amb això volia dir que es tranquil·litzés. La seva filla és nerviosa.

—Oh i tant! Patidora i belluguet. El seu pare sempre li deia: «sembles el cul d'en Jaumet».

Elles somriuen mentre el sol cau implacable i els vianants cerquen refugi sota els arbres i les veles protectores dels establiments.

COSTURA

LA MARINA, QUAN va veure que, una vegada mort el pare, la mare es quedava massa sola quan ella era al taller, va decidir establir-se a casa i així ella no restaria sola. I ho va dir a la Miren.

—I cosiràs, tallaràs i emprovaràs tu?

—I doncs, què et penses? Et creus que no en sé prou? Al taller soc l'oficial primera.

—Com qui diu la primera mà de la mestressa, vaja.

—Doncs sí, senyora.

—Ja, entesos. I les clientes?

—Ja vindran.

La Miren que, tenint en compte el caràcter de la seva amiga, no era d'esperar aquesta mostra de seguretat, li diu:

—I si no venen?

—Vindran.

—Potser tardaran.

—Ja ho tinc previst. I estic segura que les meves amigues em faran una bona propaganda —diu mirant-la riallera.

—Ja hi pots comptar, però amb això no n'hi ha prou.

—Dona de poca fe.

—Noia, no et conec. Bé, endavant si ho veus tan clar.

I la Marina ha posat, encara que no de seguida, les mans a l'obra. Però ara ha arribat l'hora. Ha disposat una habitació per a les proves amb un mirall de bones dimensions que permeti veure bé tota la silueta, un mirall amb dues extensions laterals perquè les senyores puguin observar els costats, i és perfecte. L'ha comprat a un establiment de vidre artístic.

Ha sentit una certa tristor d'haver de deixar el taller i més encara veient les cares de les companyes i la mestressa que han quedat trasbalsades per l'emoció i, sens dubte, per la sorpresa, però les circumstàncies són les que són i, per més greu que li sàpiga, ho ha de deixar. És aquí on ho ha après tot sobre la costura, és aquí on ha viscut diàriament amb aquestes persones i juntament amb elles ha patit quan les dates dels lliuraments se'ls tiraven al damunt i no sabien si tindrien els encàrrecs acabats per poder-los lliurar, és aquí on ha guanyat el primer salari que li ha proporcionat la joia de poder dir que contribuïa a augmentar el benestar de la família. Aquí ha madurat i ha après a ser plenament responsable, ha deixat de ser adolescent per convertir-se en una noia. És un dels adéus que segurament haurà de deixar pel camí al llarg de la seva vida.

Fa un esforç per retirar aquests pensaments i de manera inconscient passa la mà per davant del rostre, no per esborrar-los, sinó per apartar-los momentàniament i fixar-los en el que té davant. La satisfà, el mirall; és bonic i serà útil, les senyores podran visualitzar tot el conjunt, la tauleta baixa que tenia arraconada al menjador sota la finestra aquí queda bé amb les revistes que ha portat la Miren. L'habitació fa goig i amb l'ajuda de la seva amiga tot se li ha fet més fàcil. Ella l'ha acompanyat a comprar el mirall, li ha donat la idea d'incorporar la tauleta amb les revistes i la seva companyia i el seu tarannà alegre i comunicatiu li ho han fet tot més fàcil. Ara només cal que vinguin les clientes.

Tot és a punt i dalt l'horitzó és transparent, no hi ha ni un núvol. El sol és càlid, no hi ha brisa i un estol d'ocells enfosqueix momentàniament un cel sense núvols.